

په یو نظر کې

په بلخ او کابل ولایتونو کې فعالیتونه

پروگرام: په افغانستان کې د پراختیا د پاره سپورت

دستور ورکونکي اداره: د آلمان د اقتصادي همکاریو او پراختیا وزارت (BMZ)

شریک: د افغانستان د پوهنې وزارت د سپورت او بدنې روزنې ریاست، په ولایتونو کې د پوهنې ریاستونه، په افغانستان کې د لومړنیو او ثانوي زده کړو د ملاتړ دپاره د GIZ پروگرام، په کولن کې د آلمان د سپورت پوهنتون

پلی کونکي اداره Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Provinces: کابل

Provinces: بلخ

د پروگرام موخه: په ښوونځیو کې د سپورتي پيداگوژیکو پروگرامونو پراختیا، د ښوونکو په زده کړو کې د سپورت د مضمون دپاره د تعلیمي نصاب تدوینول

Overall term: کب ۱۳۹۴ - لیندی ۱۳۹۷

اضافي معلومات

• Fact sheet: Sport for Development in Afghanistan

په افغانستان کې د پراختیا دپاره سپورت

په ښوونځیو کې سپورت د یوه مضمون په توګه - له دې حقیقت څخه ګڼ شمیر زده کوونکي په افغانستان کې تر اوسه خبرتیا نلري. خو سپورت د ځوانانو د بدني، حرکتی او روانې پراختیا دپاره زیات ارزښت لري. د همدې امله، د آلمان فدرال حکومت د هیواد په ښوونځیو کې د یوه تدریسي مضمون په توګه د سپورت د شاملولو څخه ملاتړ کوي.

وضعیت

د طالبانو د حکومت په مهال د افغانستان خلکو اجازه نه درلوده چې په عامه او څرګنده توګه سپورتي او کلتوري کارونه ترسره کړي. نن ورځ سپورت په افغانستان کې د نامتو تفریحي سرګرمیو څخه شمیرل کېږي. سپورت هم د انسان د بدن او هم روان دپاره ګټور دی او د خلکو ترکي فعالیتونه او ټولنیزې اړیکې غښتلې کوي. خو سپورت په ښوونځیو کې، که چېرې شتون ولري، تر ټولو زیات تیوريکي درسونه دي او پیر لږ عملي برخه لري. زده کوونکي د عملي روزنیزو د مفکورو، د مهال ویش د جدولونو، د تکره او مسلکي ښوونکو او همداراز د سپورتي تجهیزاتو او حرکتی سپورتي بیخبنا د نشتوالي سره مخامخ دي. ښوونځی کولای شي د ځوانانو، په تیره بیا نجونو او ځوانو ښځو دپاره چې په عامه ځایونو کې سپورتي فعالیتونه نشي ترسره کولای، د سپورتي حرکتونو دپاره یو محفوظ ځای غوره کړي.

موخه

د دې پروگرام موخه داده چې د نجونو دپاره د کیفیت لرونکي سپورتي لوست امکان برابر کړي. په دې اړه د ښوونکو د روزنې په مرکزونو کې د سپورت د لوست دپاره تعلیمي نصاب د زده کړو په پروگرامونو کې شاملېږي.

اقدامونه او پایلې

د نوموړي پروگرام له برکته د افغانستان په ښوونځیو کې د سپورت پيداگوژیک مضمون ترویج شو: د پوهنې وزارت د بدنې روزنې د ریاست لسو تنو ښوونکو د دوو ورکشاپونو په ترڅ کې زده کړل چې سپورت د شخصیت د ودې د وسیلې په توګه ومني او سپورتي فعالیتونو ته د ښوونځیو د ځانیزو شرایطو او سرچینو سره سم سمون ورکړي. د توپ سپورتونو لکه باسکتبال او والیبال ته عمده پاملرنه وشوه.

(https://www.ez-afghanistan.de/sites/default/files/2017-07/S4D-d-7_Pashto.pdf)

اړیکه

مرتضی امامی GIZ GmbH سپورت د
افغانستان د پرمختګ د پروژې مدیر
morteza.emami@giz.de

نوموړې سپورتي ښوونکو خپله پوهه او تجربه خپلو نورو همکارانو ته لېږدوي. د اتو سپورتي پروگرامونو په ترڅ کې تر اوسه پورې په ټولیزه توګه د ٣٨ ښوونځيو ٧٨ ښوونکي په کابل او مزارشريف کې وروزل شول. په کولن کې د المان د سپورت پوهنتون د علمي پلوه د نوموړي فعاليتونو سره ملتيا وکړه. نورو ولايتونو ته د دا راز سپورتي روزنيزو اقدامونو د پراختيا پلان اوس مهال د جوړيدو په حال کې دی. په مزارشريف او کابل کې ٢٠ تجربوي ښوونځي چې د هغوی ښوونکي د سپورت په مضمون کې روزنه موندلې ده د راز راز حرکتی لوبو او د توپ د سپورتونو دپاره په سپورتي تجهيزاتو سمبال شول. شاوخوا ٥٧٠٠٠ زده کوونکي د پراخه شوي سپورتي پروگرام څخه همدا اوس ګټه پورته کوي.

د المان-افغان د پراختيايي همکارۍ په ملاتړ د افغانستان په شمالي ولايتونو کې د ښوونکو د روزنې زيات شمير مرکزونه جوړ شوي دي چې هلته د هيواد راتلونکي ښوونکي خپلې زده کړې کوي. د دې د پاره چې د سپورت مضمون د لومړنيو ښوونځيو د ښوونکو په زده کړو نوی شامل شي، د ٢٠١٦ کال د مې په مياشت کې د کوچنيانو د اړتياوو پربنا يو تعليمي نصاب د لومړنيو ښوونځيو دپاره تدوين شو چې د هغه سره سم د ټولې نړۍ سپورتي او حرکتی لوبې کارول کېږي او د افغانستان د ځانيزو امکاناتو او د ښوونځيو د سرچينو سره سمون ورکول کېږي. په دې توګه په راتلونکي ګام کې د حرکتی او سپورتي پيداگوژۍ پر بنا اړونده تدریسي توکي د يوې درسي پروگرام دپاره تدوين کېږي.